

Beszámoló a Gencsapáti Települési Értéktár Bizottság munkájáról

Gencsapáti Helyi értéktára (Hungarikum) program:

1. **Gencsapáti Község Önkormányzata határozatának megfelelően 2014-ben létrejött Gencsapáti Települési Értéktár Bizottsága.** Tagjai: *Bodorkós Ferenc polgármester, Tanai Erzsébet a Vasi Népdalstúdió művészeti vezetője, népdalénekes, Koltainé Németh Kornélia tanár, helytörténész, Spiegel Zoltán Fülöp Ferenc díjas táncos a gencsapáti néptánc hagyományok átörökítő programjának vezető oktatója, Varga Albin Művelődési Ház és Könyvtár igazgató.*

2015 áprilisában írtuk meg a Bizottságunk beszámolóját, az azóta eltelt eseményekről, programokról tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet.

2. 2015-ben pályázatunk a program folytatására

Értékeink népszerűsítését valósítottuk meg a programban kiadvány és mobilizálható kiállítás létrehozásával illetve a néptánc hagyományainkat bemutató színpadi előadás létrehozásával és a nemzeti értékünket népszerűsítő megyei, sőt már mondhatjuk, hogy országos programsorozat megvalósításával.

Kiadványunkat 1000 példányszámban jelentettük meg a település minden lakóházába eljuttattuk és elektronikus formában is közkinccsé tettük.

Kiállítás: 10 db Roll-up elkészítésével már nagyon színvonalas kiállítás jött létre és térségi és országos szakmai programokon, fesztiválokon bemutatható. A kiállításnak a Művelődési Ház és Könyvtárban állandó felületet biztosított az intézmény tetőtéri kiállító helyiségében és az orsótérben.

A néptánc hagyományunk bemutatását művészeti csoportjainkkal közösen terveztük színpadi előadás létrehozásával és terjesztésével: A helyi szokások köré épülő előadással a gencsi verbunk, söprútánc, kanásztánc és csárdás népszerűsítését, terjesztését és egyben a gondozását valósítottuk meg. Gencsapáti hagyományőrző Néptáncegyüttes és utánpótlás csoportjai, a Boglya Népzenei Együttes a szakmai garanciái a színvonalnak.

5 előadást terveztünk Vas megye településein, köztük a helyi Gencsi Söprű Regionális Néptáncfesztiválon, amelynek látogatottsága 3-5000 fő. Többet sikerült megvalósítanunk a program keretében 8 helyszínen mutatkoztunk be hagyományainkat.

A megvalósítás helyszínei: Gencsapáti Szentkút, Gencsi Söprű Regionális Néptáncfesztivál, Magyarszombatfa Fazekas napok, Óriszentpéter-Örségi Vásár, Salköveskút, Zanat, Csepreg, Sárvár. **De bemutatkozhattunk a Magyarság Házában 2015. június 6-án és a Kapolcsi Művészetek Völgye programban is az Őrvidéki népművészeti csoportokkal közösen.** Külön megtiszteltetés volt számunkra, hogy a **Hagyományok Háza Almárium programjában** bemutathattuk Vas vármegye néptánc és népzenei örökségét 2015. október 17-én.

Gencsapáti kézműveseink, népi iparművészeink bemutatkozását az általuk képviselt tudás terjesztését a település rendezvényein kiállítás és a kézműves bemutatók formájában mutattuk be 4 alkalommal (3-at terveztünk). Helyszínek: Gencsapáti Művelődési Ház és Könyvtár, Sárvár, Budapest- Magyarság Háza, Gencsi Söprű Regionális Néptáncfesztivál.

3. 2016-ban is pályáztunk a programunk folytatására, de most külhoni értéktár létrehozására Örvidék értékei határtalanul címmel kaptunk támogatást a megvalósításra.

Eredmények: A helyi értéktár kutatás a Burgenlandi Magyar Kultúregyesülettel együttműködésben. Az Értéktár Bizottság létrehozása a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület vezetősége látja el a feladatot. A szakmai munkát a Gencsapáti értéktár bizottság tagjai és együttműködő partnerei közösen végezték. Az értékek feltérképezése, az adatlapok, felterjesztések elkészítése, fotók, felvételek készítése az értékekről megjelent bibliográfia létrehozása valósult meg a pályázati programunknak megfelelően. Az egyik legnagyobb vállalkásunk volt a projektelem.

Négy település (Felsőőr, Alsóőr, Felsőpulya, és Órisziget) értékeit vettük számba és készítettük el az adatlapjaikat, amely a kiállítás és a kiadvány alapja is volt egyben.

Az örvidék határtalanul programunkban a népművészeti értékeink népszerűsítése, bemutatása a Csörge Népzenei Együttes, Boglya Népzenei Együttes, Gencsapáti Hagyományőrző Néptáncegyüttes, Ispiláng Néptáncegyüttes, Őri Banda citerazenekar Óriszigeti Magyar Néptáncegyüttes közreműködésével Gencsapátiban (Gecsi Söprű regionális Néptáncfesztiválon), Kapolcson és Örvidéken (Burgenlandban) valósítottuk meg.

Kiállítás rendezés, bemutató Óriszigeten, és Kapolcson a bemutatók mellett gasztronómiai (csörge, mocsári bivalypörkölt) helyi értékek bemutatása is volt egyben!

A záró programra 2016. augusztus 31-én, meghívtuk V. Németh Zsolt Államtitkár urat, az érintett települések vezetőit, az egyesületek képviselőit, a Magyar Nagykövetség képviselőjét, a művészeti csoportokat, amely egy magyar nyelvi tábor zárónapja is volt egyben! Gencsapátiból Bodorkós Ferenc polgármester, Geröly Tibor alpolgármester és Dr. Görög István jegyző úr képviselte falunkat. Szinte minden meghívott megtisztelt bennünket és számos médium érdeklődött az örvidék értéktára kapcsán.

4. Hung-2016 az aktuális pályázatunk, szerződéskötés alatt!

A kiírásra egy olyan együttműködés keretében pályáztunk, amely már hosszú évek óta megvalósul a településünkön. Az Apponyi Albert Általános Iskolával és partnereinkkel közösen a helyi értéktár átörökítése a célunk az óvodástól az ifjúsági korosztályig, határon átnyúló együttműködés keretében. Partnerünk a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület az örvidéki magyarság egyik legfontosabb szervezete.

Rajz, fotó, filmpályázat keretében minden korosztályt megszólítunk. Óvodás-kisiskolások részére rajzpályázatot hirdetünk, a felső tagozatos, középiskolás korúaknak, de felnőtteknek is fotó-film pályázatot az értékeink feldolgozása, bemutatása, terjesztése céljából.

A helyi Hírmondó újságban, a település, megyei értéktár honlapján is közzétennénk az eredményeket, illetve az értéktárunknak külön honlapot tervezünk a programban. **De talán a legfontosabb a következő generációk szempontjából a Helyi értékeket, épített és szellemi kulturális örökségünket bemutató és feldolgozó MUNKAFÜZET megvalósítása, amely leírásokkal, képekkel, feladatokkal mutatja be és OKTATJA a helyi értékeket! Honismeret óra keretében tervezzük a helyi értékeink, hagyományaink oktatását, a népi építészettől a gecsi verbunkig.**

Kérjük Önöket, segítsék, támogassák munkánkat, vegyék számba együtt Gencsapáti értékeit, egyben kérjük a Bizottság beszámolójának elfogadását. Mellékelem a 2015 decemberében megjelent kiadványunkat, amely az értéktár elemeit dolgozza fel.

Határozati javaslat kérelme:

A Gencsapáti Települési Értéktár Bizottsága éves beszámolójának elfogadása, és a Bizottság által javasolt helyi értékek értéktárba történt felvételének elfogadása.

1, Gencsapáti Szentkút (Kápolna, Stációk, Golgota, Lourdes-i barlang)

2. Gencsapáti Plébániatemplom (műemlék)
3. Szent István templom (Apáti 1903)
4. Apponyi kastély (Apáti)
5. Szentháromság szobor („Gencs és Apáti határán” 1777)
6. Apáti kereszt (Apáti dombon)
7. Szent Rókus Kápolna (Szentegyház Úton a Gencsapáti alsó vasútállomásnál)
8. Bádog kereszt „Pléh Krisztus”(Gencsapáti Hunyadi és Zsigra út kereszteződésénél)
9. „Mária kép” kápolna fülke (a Hunyadi és a Gyöngyös út kereszteződésénél)
10. Szent Vendel Szobor (a Hunyadi és a Gyöngyös út kereszteződésénél)

11. „Ördögkő” (a Szentkút felé vezető gyalogúton)

12. Szent Flórián szobor
13. Hősi emlékmű (a plébániatemplom előtt 1920)
14. Hősi emlékmű (Apáti 1937)

15. Gencsapáti Néptánc-hagyománya

16. Gencsapáti hímes tojásfestés hagyománya

17, Gencsapáti Legénycéh hagyománya

Gencsapáti, 2016. szeptember 30.

Varga Albin GTÉB